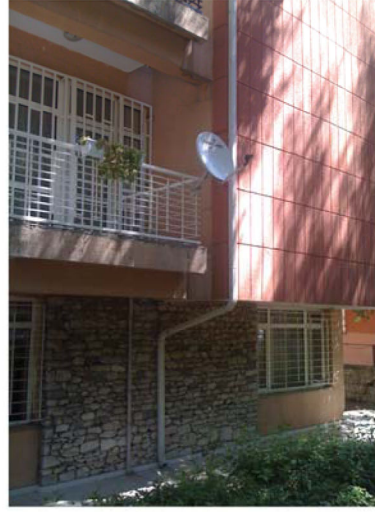
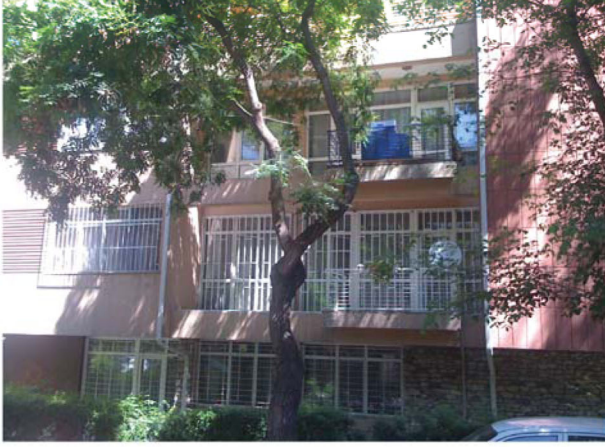

52. Sokak No:33'ün yer aldığı Bahçelievler Mahallesi'nde 1960 sonrası inşa edilmiş olan birçok apartman yapısı dönemin önemli mimarları tarafından tasarlanmış, gerek plan kurguları, gerek cephe düzenleri açısından farklı bir mimari dilin aktarılmış olmalarıdır. Bu yapılar içinde 52. Sokak No:33. mimarı, önerdiği yaşam biçimi ve mimari arayışları ile bu yapılar arasında önemli bir yere sahiptir. Bölgenin yoğunluğu olarak müstakil evlerden oluştuğu bir dönemde, ilk yapılan apartmanlardan birisi olması yapıyı kent hafızası açısından önemli kılmaktadır. Tüm mahalleli tarafından "Pembe Apartman" olarak tanınlanan yapı, mahalle sakinlerinin hafızalarında yer ederek, adeta bir simgeye dönüşmüştür. Dönemin önemli ses sanatçıların ve tiyatrocularının da bir süre yaşamış olması, kullanıcı profili açısından da yapıyı önemli bir konuma getirmiştir.

Yapı bilinir olması ve bölgedeki ilk apartman örneklerinden birisi olmasının yanı sıra mimari açıdan da değerlendirilmesi gereken özelliklere sahiptir. Yapıldığı dönemde çoğunlukla müstakil evlerden oluşan bir bölgede yer alan yapı çevredeki dokuya uyumsuzluk göstermez. İnsan ölçeğindeki boyutları ile çevreye saygılı bir şekilde kurgulanmıştır. Öte yandan, kütle özellikleri bakımından çevre yapılarla benzer özellikler göstermesine rağmen, cephe detayları, kullanılan malzemeler ve renk seçimiyle nitelikli bir örnek olarak ön plana çıkmaktadır.

Yapı kısmen dolu bir bodrum kat + zemin kat + 2 kat + teras katı olarak kurgulanmıştır. Tek bir prizmatik kütlelerden oluşan yapıda merkezde bir çekirdek yer almakta, zemin katta üç daire, normal katlarda dört daire ve teras katında iki daire bu çekirdek etrafında konumlanmaktadır. Üst katlarda, giriş ve sağ yan cephede (sokağa bakan cepheler) bulunan balkonlar bir yandan ana kütlelerden koparılmış, bir yandan da cephe hizasında devam eden çizgisel elemanlarla ana kütleyle bağlanmış, böylelikle cephede görsel bir süreklilik sağlanmıştır. Arka cephede yer alan balkon ise, cepheden dışarı taşınarak elde edilmiştir. Sol yan cephe sağır cephedir.

Yapının bir diğer önemli özelliği cephelerinde ve iç mekânlarında kullanılan, yapıda belirli yerlere vurgu yapan, özelleştiren ahşap ve taş malzemelerdir. Zemin katta yoğunluğu olarak kullanılan ahşap çizgisel elemanlar, belirli yerlerde kullanılan taş kaplamalar ve yapının içeri çekilen girişini tanımlayan tavandaki ahşap yüzey önemli detay çözümleri içermektedir. Bu çözümler girişte yer alan posta kutularında, daire giriş kapılarında ve merdivenlerde de devam etmekte, iç ve dış birlikteliğini sağlarken yapıyı önemli ve özgün kılmaktadır.

Yapının planları incelendiğinde, zemin katta üç dairenin yer aldığı, her bir dairenin birbirinden farklı büyüklüklerde tasarlandığı görülmektedir. Bu katta daireler 2+1 ve 3+1 olarak ele alınmış, üst katlarda yer alan daireler ise 3+1 olarak kurgulanmıştır. Tüm dairelerde yapının yapıldığı dönemin önemli bir mimari elemanı olan şömine bulunmakta, ancak günümüzde bu şömineler kullanılmamaktadır. Farklı plan şemalarına sahip dairelere kare bir mekân girilmekte, giriş mekânı salon ile doğrudan ilişkilendirilmektedir. Bir dairede antre ile bağlantılı koridordan, üç dairede ise salondan geçilen bir koridordan banyo ve odalara ulaşılmaktadır. Bu üç dairede mutfak yine bir küçük mekân aracı ile girişle ilişkilendirilmektedir. Teras katında 2+1 olmak üzere farklı büyüklüklerde iki daire bulunmaktadır.

Yapı bölgede döneminin ilk örneklerinden birisi olması, kentlinin hafızasındaki yeri ve mimari tasarım kararları nedeniyle önemli bir örnek-tedir. Cephe ve detay özellikleri ve kullanılan malzemeler yapıyı çevre yapılar içinde farklılaştırmaktadır. Ölçeği, cepheler arasındaki süreklilik ve uyum, dolu-boş ilişkisi ve iç mekân kurgusu/elemanları göz önünde bulundurulduğunda yapı nitelikli bir örnek olarak değerlendirilmektedir. Plan şemalarındaki farklılık ile elde edilen mekânsal zenginlik ve farklılaşmış cephe düzeni yapının tasarım kararlarının sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca yapının tasarımının dönemin önemli mimarlarından olan Yüksek Mimar Kadri Erkman tarafından gerçekleştirilmiş olması da yapıyı önemli kılmaktadır. Kadri Erkman'ın kullandığı çizim tekniği ve özgün detay çözümleri, yapının mimari projelerinin belge niteliğini ortaya koymakta, yapının önemini arttırmaktadır.

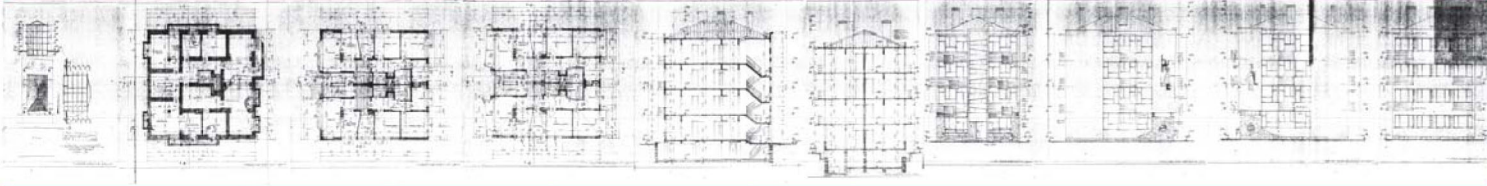
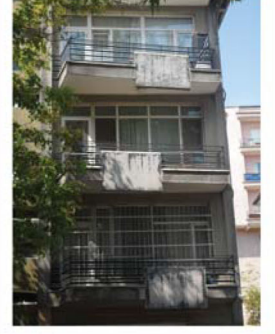
Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücülüğünde, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd. Doç.Dr. Umut Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Yücelin Uysal ve Emine Çiğdem Asravin bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları-Anırsal Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme, ve Koruma Ölçütleri Geliştirme adlı TÜBİTAK projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

52.SOKAK NO:33

ÖĞR. GÖR. ELİF SELENA AYHAN KOÇYİĞİT / BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: 52. Sokak No:33
Eski işlevi: Konut
Yeni işlevi: Konut
Yapım yılı: 1963
Mimar: Yük. Mim. Kadri Erkman
Yaptıran Sahibi: Sami Mermutlu

Adres: Bahçelievler Mahallesi 52. Sokak (Eski 6.Sokak) No: 33 Çankaya/Ankara
Ada: 2657
Parsel: 3

Yapı Ankara'da konut dokusu anlamında yoğun bölgelerinden biri olan Tınaztepe mahallesinde yer alır. Yapı Ankara'nın önemli caddelerinden biri olan Bülbülderesi Caddesi üzerindedir. Yapının mimari çok fazla anılmayan ama Ankara'da çok fazla sayıda ve nitelikçe yüksek yapılanı bulunan Yüksek Mimar Nuri Abağ'tır. Apartman 1961 yılında yapılmıştır. 1962 yılında yine Nuri Abağ tarafından apartman için bir tadilat projesi hazırlanmıştır.

Yapı, bir bodrum, bir zemin ve üstündeki 3 kat olmak üzere, toplam 5 katlıdır. Yapının her katında birbirinin aynı toplam 2 daire bulunur. Ve her daire projede 3 oda ve 1 salondan (oturma salonu, yemek salonu) oluşmaktadır. Dairelerin iç mekanları yaklaşık 100 metrekare civarındadır.

Yapı simetrik bir plan ve cephe organizasyonuna sahiptir. Giriş apartmanın Bülbülderesi'ne bakan ön cephesinden yapılır ve cephenin tam ortasındadır. Girişin hemen üstünde apartmanın en karakteristik mimari elemanları göze çarpar. Bu mimari elemanlar girişin üstünden başlayarak çatıya kadar devam eden ve kat hollerinin gün ışığından faydalanmasını sağlayan pencere açıklıklarıdır. Bu pencere açıklıkları birbirini takip eden ve uzun kenarlarından bir tanesi açılı olan dikdörtgen açıklıklar şeklindedir. Apartmanın cephesindeki bu açılı kompozisyon, yapıya ciddi anlamda bir hareket katar. Bu hareket binanın ön cephesindeki balkon çıkıntılarla da desteklenir. Giriş üstündeki pencere açıklıklarının her iki yanında apartmanın katlarında yer alan iki dairenin salonlarının balkonları yer alır. Ve, tipik girişin üstündeki pencere açıklıkları gibi bu balkon çıkıntılar da açılı bir kompozisyona sahiptir. Pencere açıklıklarındaki düşey kompozisyon, balkonlarda yatay da uygulanmıştır: Dikdörtgen balkon çıkıntılarının uzun kenarından bir tanesi sokağa açılı bir şekilde uzanır. Apartmanın balkonlarında gözlemlenen bir detay da şaşırtmalı beton parapetlerdir. Balkon korkuluklarının neredeyse tamamı yatayda uzanan metal elemanlarda yapılır da, bir bölümü kare şeklinde beton parapet olarak yapılmıştır. Ek olarak, bu beton parapetin yeri her balkonda farklılaştırılarak yapıya dinamik bir görünüm kazandırılmıştır.

Yapının yan cepheleri, ön cephelere göre oldukça sade ve yalındır. Yapının orijinal projesinde her ki yan cephede de yer alan betoaze mozaik desenin yapının inşası sırasında hayata geçirilmediği düşünülmektedir.

Yapının dış mekanları dış cephesine göre daha az hareketlidir. Fakat daire iç mekanlarında yapının dış cephesindeki açılı hareketlerin tekrar edildiği söylenebilir. Antreden yatak odalarına giden banyonun duvan ve yemek salonunun mutfaka sırt veren duvarı açılı bir şekilde yapılmıştır.

Yapının proje çizimleri son derece özendirir.

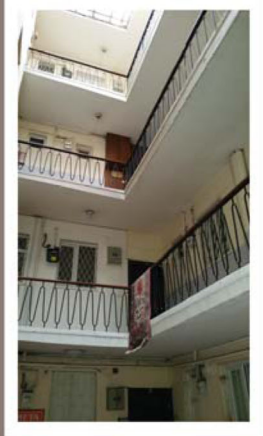
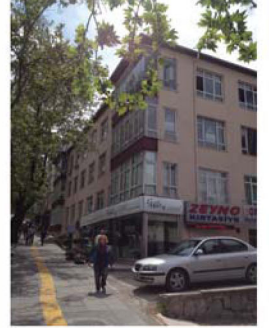
Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücü, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd.Doç.Dr. Umut Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Yeşim Uysal ve Emine Çiğdem Asra'nın bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları Anırsında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme, ve Koruma Ölçütleri Geliştirme adlı Tübitak projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

ÇİLE APARTMANI

YRD. DOÇ.DR UMUT ŞUMNU / BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: Çile Apartmanı
Eski işlevi: Konut
Yeni işlevi: Konut
Yapım yılı: 1961
Mimar: Yük. Mim. Nuri Abağ
Yaptıran Sahibi: Azimoğlu Yapı Koop.

Adres: Tınaztepe Mahallesi Bülbülderesi Caddesi No: 28 Çankaya/Ankara
Ada: 5247
Parsel: 7

Yapı Ankara'da konut dokusu anlamında yoğun bölgelerinden biri olan Güvenevler mahallesinde yer alır. Yapı Ankara'nın önemli caddelerinden Kavaklıdere ile Çankaya'yı bağlayan Cinnah Caddesi üzerindedir. Yapının mimari bilinmemekle birlikte, 1954 yılında yapıldığı bilinmektedir.

Yapı, bir zemin ve üstündeki 3 kat olmak üzere, toplam 4 katlıdır. Yapının her katında toplam 4 daire bulunur. Ve her daire projede 3 oda ve 1 salon olarak gözükmektedir. Dairelerdeki odalardan iki tanesi projede yatak odası olarak konumlandırılırken, diğer oda salonla ilişki kuracak şekilde tasarlanmıştır. Dairelerin iç mekanları 100 metrekare civarındadır. Her katta yer alan daireler apartmanın içindeki bir galeri boşluğunun etrafını sararlar. Apartmanın merkezinde yer alan ve dairelerle kıyaslandığında büyükçe sayılabilecek bu galeri boşluğu apartmanın en karakteristik mimari özelliğidir. Düşeyde katlar ve dolayısıyla daireler arasında görsel ve fiziksel ilişki kuran bu galeri boşluğunun tepesinde bir çatı penceresi yer alır. Bu sayede apartmanın zemin katının bile gün boyu ışık alması sağlanır. Yapının en karakteristik mimari ögesi olan bu galeri boşluğu zarif bir demir parmaklıkla sarılır.

Apartmanın dış cephesi iç mekanlarına oranla daha sadedir. Apartmanın dış cephelerinde yapıya karakterini verecek herhangi bir mimari detay bulunmamaktadır. Giriş kapısı bile yapıda herhangi bir pencere açıklığı gibi, daha fazla bir vurgu yapmaksızın, ele alınmıştır. Bu noktada apartmanın iç mekanındaki galeri boşluğunu ve dış mekanların sadeliğini düşünerek apartmanın içe dönük bir yaklaşımla tasarlandığının altı çizilmelidir.

Yapının mimari projelerine bakıldığında bu 'içe dönük' yaşantı daha da anlam kazanır. Mimari anlamda iyi sayılamayacak nitelikle çizilmiş olan kat planlarının üstünde daire sahiplerinin isimleri yazmaktadır. Bu isimlere dikkatli bakıldığında apartmanın Konservatuar mensuplarının, tiyatro ve opera sanatçıların, ortak yaptıkları bir apartman olduğu fark edilir. Apartmanın kat planlarında şu isimler yer almaktadır. Mesude Kızılçağlayan, Ragıp Haykır, Nuri Altınok, Cüneyt Gökçer, Türkan Samiye Başoğlu, Aptullah Arsever, Vasfiye Baransel, Süleyman Güler, Ayhan Aydan, Fatma Mukadder Girginçoç, Meliha Ars, Hilmi Girginçoç ve Sabiha Erdoğan. Tüm bu isimler tiyatro ve opera tarihimiz açısından çok önemli kişilerdir. Yapının tapu kayıtlarında apartmanın sahibi olarak Ayhan Türkan Meliha gözükse de, yukarıdaki isimler bize apartmanın bir kooperatif apartmanı olduğunu düşündürür. Apartmanın yapıldığı 1950'li yıllarda hızla artan kooperatif sayısı ve Şevkli Vanlı tarafından konservatuar mensupları için Keçiören'de tasarlanan bloklar düşünüldüğünde, bu iddia daha da kuvvetlenmektedir.

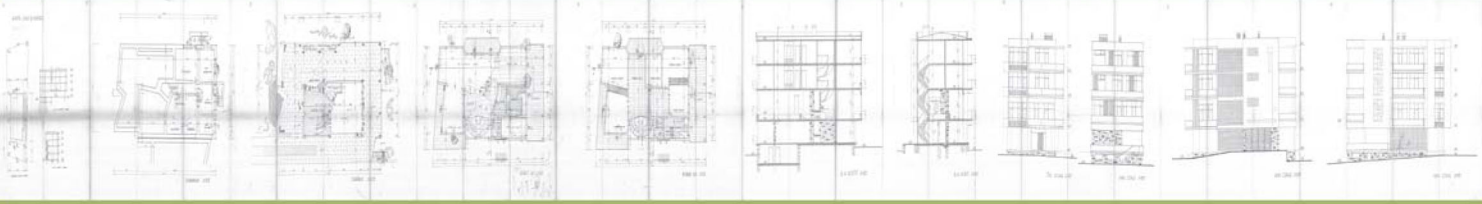
Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücü, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd.Doç.Dr. Umut Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Yeşim Uysal ve Emine Çiğdem Asrav'ın bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme, ve Koruma Ölçütleri Geliştirme adlı Tübitak projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

CİNNAH CADDESİ NO: 22

YRD. DOÇ.DR UMUT ŞUMNU / BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: Cinnah Caddesi No: 22
Eski işlevi: Konut
Yeni işlevi: Konut/İş yeri
Yapım yılı: 1954
Mimar: Bilinmiyor
Devlet Konservatuarı Mensupları

Adres: Güvenevler Mahallesi Cinnah Caddesi No:22 Çankaya/ Ankara
Ada: 4433
Parsel: 12

Yapı yüksek mühendis-mimar Mehmet Savaş tarafından 1964 yılında tasarlanmıştır. Yapının mal sahipleri olan Mustafa Savaş ve Nurullah Savaş düşünüldüğünde, yapının mimarının mal sahipleriyle olan akrabalığının altı çizilebilir. Yapı müstakil bir aile apartmanıdır.

Apartman bir bodrum, bir zemin ve üstü iki kat olmak üzere toplam dört katlıdır. Yapının mimari anlamda en karakteristik özelliği boşaltılmış zemin katıdır. Tıpkı Le Corbusier'in Villa Savoye'sinde olduğu gibi, yapının zemin katı giriş holü ve kapalı garaj bulunduğu kütle dışında tamamen boşaltılmış ve yarı-açık bir yaşam alanı olarak planlanmıştır. Bu yan açık mekana, evin üst katlarında da karşılaşıcağımız bir şömine hizmet eder.

Giriş holü mekanı şömine duvarı ve bacasının olduğu yığma-taş duvar dışında tamamen şeffaf bir mekandır. Bu mekanda bodrum kata/kazan dairesine inen merdiven ve garaj kapısının dışında en dikkat çeken eleman eğrisel merdivendir. Eğrisel merdivenden yapının birinci katına çıkıldığında antre mekanının ardından misafir salonu, oturma salonu ve yemek salonu gibi yapının genel mekanlarıyla karşılaşılır. Bu mekanlardan misafir salonu ve oturma salonu yapının ön cephesiyle ve botanik parkı manzarasıyla ilişki kurarken, yemek salonu yapının yan cephesiyle ilişki kurar. Yapının oturma salonunda zemin katta bulunan yarı-açık şömine mekanı gibi bir şömine köşesi vardır. Bu genel mekanlara, hizmetçi odası, mutfak, ofis mutfak, lavabo gibi servis mekanlarıyla da ilişki kurar. Bu servis mekanları, tıpkı aşağıdaki garaj ve mutfak gibi bir çekirdekte toplanmıştır.

Eğrisel merdivenden yapının ikinci katına çıkıldığında aşağı katlardaki antre mekanı yerini oturma holüne bırakır. Bu hol çevresindeki 5 yatak odasıyla ilişki içindedir. Zemin kat, ve genel mekan katındaki şömine bu katta da devam eder. L şeklindeki oturma holünün bir kısmı şömineli oturma mekanı olarak tasarlanmıştır. Oturma holü yatak odaları dışında, lavabo, wc, banyo ve çamaşır gibi servis mekanlarıyla da ilişki kurar. Bu servis mekanları, tıpkı aşağıdaki garaj ve mutfak gibi bir çekirdekte toplanmıştır.

Yapı içmekan organizasyonu gibi cephe kararları da zengin mimari detaylar içerir. Yapının ön cephesinde geriye çekilen giriş holü yapıda bir boşluk duygusu yaratır. Bu duygu üst katlarda geriye doğru çekilen ve yan cepheye de dönen balkonlarla desteklenir. Bu balkon mekanlarına binanın mimari diliyle uyumlu korkuluklar yerleştirilmiştir. Yapının yan cepheleri, en az ön cephesi kadar dikkatle ele alınmıştır. Özellikle içinde garaj, mutfak ve tuvaletlerin olduğu düşey kütle yapının cephesinde dikkatle vurgulanmıştır. Bu kapalı kütleyle yerleştirilen delikli tuğlalar hem bu mekanlara ışık sağlarken, hem de mahremiyet duygusunu artırmaktadır. Yapının mimari projeleri bahsedilen tüm mimari zenginlikleri yansıtır. Çok iyi sunulmuş bu projeler en az yapı kadar önemlidir.

Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücü, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd.Doç.Dr. Umut Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Yeşim Uysal ve Emine Çiğdem Asrav'ın bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme, ve Koruma Ölçütleri Geliştirme adlı Tübitak projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

CİNNAH CADDESİ NO:94

YRD. DOÇ.DR UMUT ŞUMNU / BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: Cinnah Caddesi No:94

Eski işlevi: Konut

Yeni işlevi: Konut

Yapım yılı: 1964

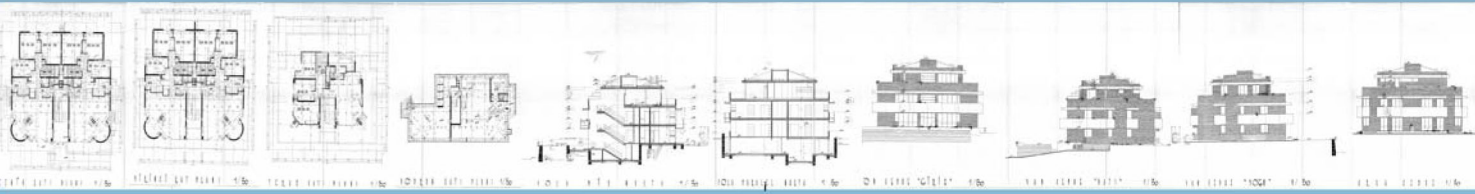
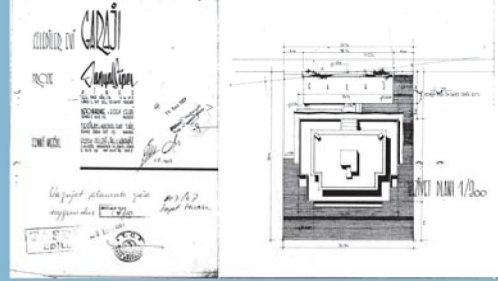
Mimar: Yük. Müh. Mim. Mehmet Savaş

Yaptıran Sahibi: Mustafa ve Nurullah Savaş

Adres: Aziziye Mahallesi Cinnah Caddesi No: 94 Çankaya/ Ankara

Ada:6957

Parsel:6

Yapı Kazımözalp mahallesi, İlk Adım Sokak'ta yer alır. Yapı 1965 yılında Türkiye'de organik mimarlık anlayışının önemli temsilcilerinden biri olan mimar Danyal Tefvik Çiper tarafından tasarlanmıştır. Yapı bir aile apartmanı olarak tasarlanmıştır.

Yapı 1142 metrekarelik bir alana oturur; bir bodrum, 1 zemin, üstü 1 kat ve 1 teras kattan oluşmak üzere toplam 4 katlıdır. Bodrum katında kazan dairesi vardır. Zemin kata her biri yaklaşık 130 metrekare büyüklüğünde, 3 oda, mutfak, çamaşır/banyo, wc, yüklük gibi mekanlardan oluşan, toplam 2 daire vardır. 1. Kat zemin katla aynı plan şemasına sahiptir. Yapının teras katı tek daire olarak düşünülmüştür.

Genel kütle karan itibarıyla yapı simetrik bir plan organizasyona sahiptir. Yapının plan şeması arka cephede biraz kırılarak daralsa da yaklaşık olarak bir karedir. Apartmanın girişi ön cepheden ve simetri aksını ortalayacak şekilde yapılır. Apartmanın ön/giriş cephesinde en dikkat çeken mimari unsur birinci ve teras katlarda binayı boydan boy kat eden beton yüzeylerdir. Dairelerin cepheleri bu beton yüzeylerden içeriye çekilerek, balkon, çıkıklık, teras gibi mekanlar oluşturulmuştur. Apartmanın girişi bu beton yüzeylerin tam ortasından tamamen cam bir kütle olarak yükselir ve teras katında, çatı seviyesinde, kırılarak biter. Tamamı cam olan bu giriş kütesi sayesinde apartmanın merdivenleri ve kat holleri gün boyu ışık alır.

Apartmanın ön/giriş cephesinde yer alan diğer önemli bir unsurdur apartmanın genel kütesinin köşelerinin yuvarlatılmış olmasıdır. Bu yaklaşım mimarın diğer yapılarında da görülür. Dairelerin cephelerinin yatayda binayı boydan boy kat eden beton yüzeylerden geriye çekilmesi bu yuvarlatılmış köşelerin daha da iyi algılanmasını sağlar. Bu yüzeyler yapının dairelerin salonlarına denk gelir ve iç mekanda da kuvvetli bir şekilde hissedilir. Dairelerin salonlarında yer alan bu yarın daire hacmin merkezinde hiçbir yere değmeyen, etrafı serbest bir şömine vardır. Bu şömine dairelerin salonlarında kuvvetli bir plastik eleman işlevi görürken, aynı zamanda salon mekanının içinde bir başka mekanın daha oluşmasını sağlar.

Şömine ile yaratılan bu mekan- içinde-mekan kavrayışı dairelerin başka noktalarında da görülebilir. Örneğin antre mekanı ile salonu ayıran vestiyer/gömm dolap herhangi bir duvara yaslanmak yerine ortada çözülmüş ve iki mekan arasında görsel ve fiziksel ilişki kuvvetlendirilmiştir. Benzer bir durum mutfak ve salon arasında da geçerlidir. Mutfak, o dönemin Amerikan mutfak mantığı ile, salona direk bir ilişki oluşturacak biçimde çözülmüştür. Yapının plan şemasında mutfakla ilgili dikkat çeken diğer bir unsurda buzdolabının içinde bulunduğu kütlelerin mutfak mekanının içinde değil, girişinde, antreyle ve salona ilişki kuracak biçimde düşünülmüştür. Dairelerin yatak odalarının hepsinde gömme dolap mevcuttur. Dairelerin banyolarında da bidet düşünülmesi dikkat çekicidir.

Yapının çizimleri son derece titizlikle ele alınmıştır, ve en az yapının kendisi kadar kıymetlidir.

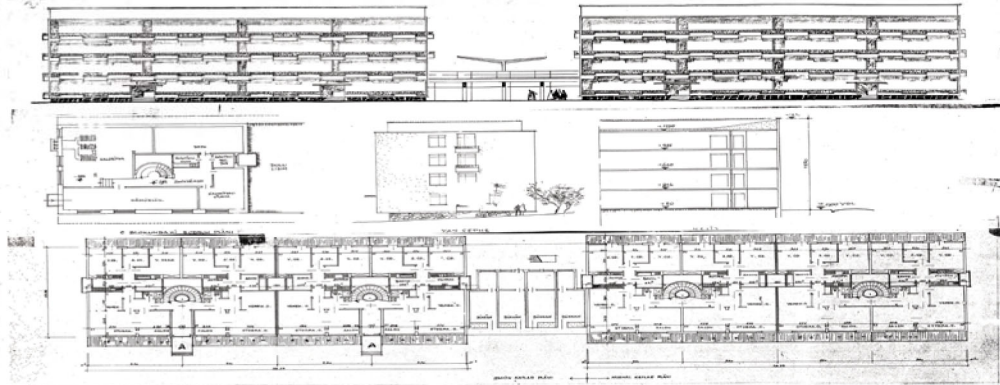
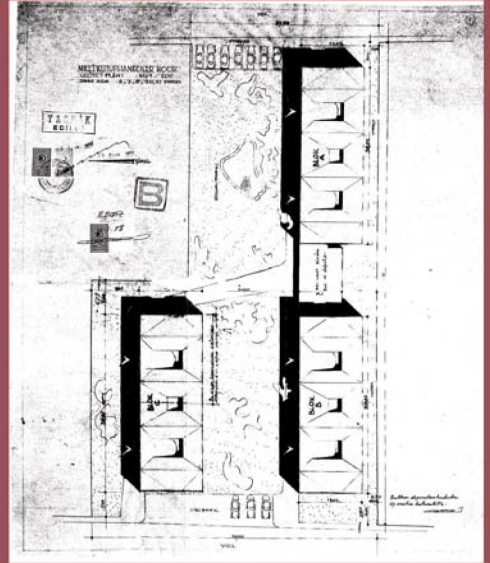
Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücü, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd.Doç.Dr. Umut Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Yeşim Uysal ve Emine Çiğdem Asrav'ın bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme, ve Koruma Ölçütleri Geliştirme adlı Tübitak projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

ÇELEBİLER APARTMANI

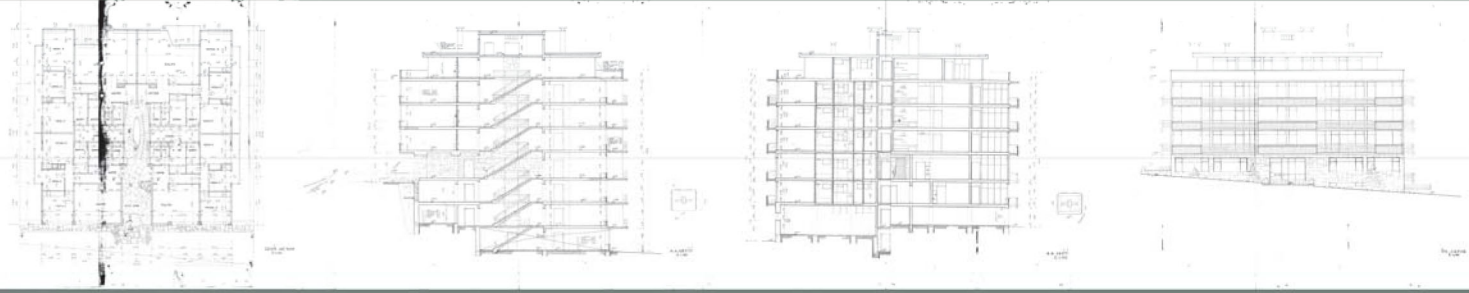
YRD. DOÇ.DR UMUT ŞUMNU / BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: Çelebiler Apartmanı
Eski işlevi: Konut
Yeni işlevi: Konut
Yapım yılı: 1965
Mimar: Danyal Tefvik Çiper
Yaptıran Sahibi: Çelebi Ailesi

Adres: Kazım Özalp Mahallesi İlkadım Sokak No: 20 Çankaya- Ankara
Ada: 5445
Parsel: 26

Parsel: 30

Yapı Ankara'da Çankaya Mahallesi Şehit Ersan Caddesi üzerinde bulunmaktadır. Yapının hemen yakınında Cumhurbaşkanlığı kökü, Başbakanlık ve Dış İşleri Konutu, İngiliz Büyükelçiliği gibi önemli yapıları vardır. Yapı bu önemli yapıların sardığı Şehit Ersan Parkına bakar.

Yapını yüksek Mühendis mimar Mutaahhar Baykam (ressam Bedri Baykam'ın annesi) 1964 yılında tasarlamıştır. Yapıya ilişkin 1965 yılında bir tadilat projesi çizilmiştir. Yapının kadın mimar tarafından yapılıyor olması mimarlık ortamı için ayrıca önemlidir.

Yapı dışından bakıldığında sokaktaki en renkli yapıdır. Yapının dış cephesine, tüm pencere açıklıklarının altında boyda boya yapılan kırmızı renkte seramik kaplamalar hakimdir. Bu kırmızı renk yan cephelere geçildiğinde, beton balkon parapetlerinde devam eder. Beton parapetlerin içerisinde yuvarlak boğaltmalar yapılmış ve kırmızı renkte seramik kaplarla bu boğaltmalar çerçevesizleştirilmiştir.

Yapının dış mekanındaki malzeme ve renk anlamındaki canlılık iç mekanlarında da artarak devam eder. İç mekanlardaki malzeme kullanıma geçmeden, yapının plan şeması ve cephe anlamında simetrik bir kompozisyona sahip olduğu söylenebilir. Yapı 3 bodrum, 1 zemin, üstü 3 kat ve 1 teras olmak üzere toplam 8 katlıdır. Yapıda her katta her biri 3 yatak odası, 1 salon, banyo, lavabo, mutfak ve kilerden oluşan ve aynı plan şemasına sahip toplam 4 daire vardır. Bu dairelerden ikisi ön/giriş cephesi ile ilgili kurarken diğer 2 daire arka cepheye (Çobanyıldız Sokak tarafı) bakar.

Apartmana girişler ön cephenin simetri aksının tam ortasından yapılır. Giriş biraz geriye doğru çekilerek yan açık bir mekan oluşturulmuştur. Apartmana girişimizde yapının zemin katındaki taş kaplamalar içinde de devam eder ve giriş holünü tanımlar. Bu taş yüzeylerin üstünde taştan kesim ve yerleştirme yöntemiyle uyumlu bir şekilde tasarlanan posta kutuları vardır. Apartmanın girişindeki taş yüzeyler belirli bir yere kadar devam eder; dairelerin giriş kaplarıyla beraber taş kaplama yerini mavi renkte küçük kesme mozaik taşlara bırakır. Bu malzeme apartmanın üst kat hollerinde de devam eder; ve apartmanın mavi alyap kaplarıyla daha da kuvvetlenir. Benzer bir ilişki apartmanın yer döşemesinde de görülebilir. Zemin katındaki taş duvarın içeri girilmesi gibi, apartmanın girişindeki taş mermer yer döşemesi de içeri girer ve giriş holünü tanımlar. Daha sonra, taş duvar döşemesine benzer bir şekilde bu yer döşemesi bir noktada kesilir ve yenini içinde beyaz yuvarlak nokta desenleri olan koyu gri mozaik yer döşemesine bırakır. Mavi renkli duvar kaplaması, mavi alyap kaplar ve mozaik yer döşemesi çok renkli ve dokulu bir atmosfer yaratır.

Apartmanın kat hollerinde dikkat çeken unsurlar sadece duvar ve yer döşemesiyle sınırlı değildir. Apartmanın kat hollerinin belki de en dikkat çeken elemanı eliptik biçimli eğrişel merdivendir.

Apartmana heykelsel bir dokunuş katan bu merdivenin tepesinde bir vitray mantığında yapılmış bir çatı penceresi bulunmaktadır.

Apartmanın kat hollerinden dairelere geçildiğinde iyi çözümlenmiş bir plan şeması ile karşılaşırız. Bu şemada belki de en dikkat çeken unsur kiler, lavabo ve mutfakın beraber çözümlenmesidir. Ek olarak her yatak odasında bir gömme dolap mevcuttur.

Yapının plan çizimleri çok titizlikle yapılmıştır.

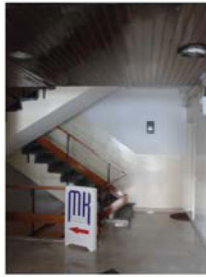
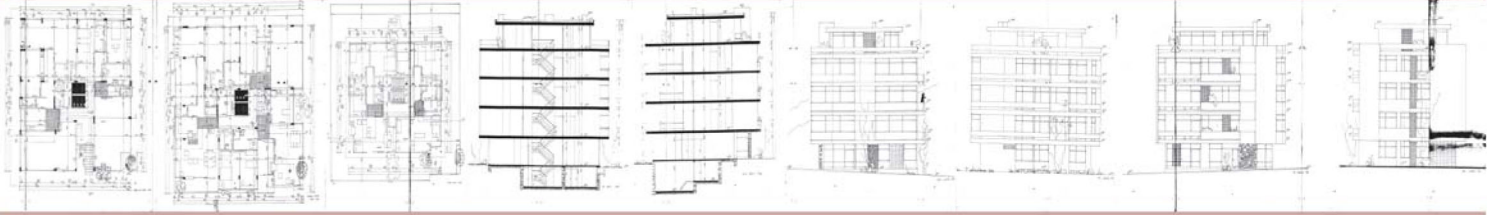
Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücülüğü, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd.Doç.Dr. Umur Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Yeşim Uysal ve Emine Çiğdem Asar'ın bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimarlık Mirası Araştırma Belgeleme, ve Koruma Öncelikleri Geliştirme adlı Tübitak projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

KÖŞK APARTMANI

YRD. DOÇ.DR UMUT ŞUMNU / BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: Köşk Apartmanı
Eski işlevi: Konut
Yeni işlevi: Konut
Yapım yılı: 1964
Mimar: Mutaahhar Baykam
Yaptıran Sahibi: Suphi Baykam

Adres: Çankaya Mahallesi Şehit Ersan Caddesi No:32 Çankaya/ Ankara
Ada: 4951
Parsel: 5

Alev Apartmanı'nın yer aldığı Bahçelievler Mahallesi'nde 1960 sonrası inşa edilmiş birçok apartman yapısı dönemin önemli mimarları tarafından tasarlanmış, gerek plan kurguları, gerek cephe düzenleri açısından farklı bir mimari dilin aktarıcısı olmuşlardır. Bu yapılar içinde önemli bir yere sahip olan Alev Apartmanı kütle özellikleri bakımından çevre yapılarla benzerlikler göstermesine rağmen, cephe detayları, kullanılan malzemeleri ve renk seçimiyle çevre yapılardan farklılaşmaktadır. Yapıldığı dönemde çoğunlukla müstakil evlerden oluşan bir çevrede yer alan yapı, çevre dokuya aykırı özellikler göstermez. Çevreye saygılı bir şekilde kurgulanmıştır. Aynı bölgede inşa edilmiş olan 52. Sokak 33 Numaralı apartmanın mimarı tarafından tasarlanmış olması nedeniyle bu yapıyla benzer özelliklere sahiptir.

Bodrum kat + zemin kat + 3 kat + teras katı olmak üzere toplam beş katlı inşa edilmiş olan yapıda, giriş cephesinde, sol ve arka cephede yer alan balkonlar cephe ile hem yüz veya cepheden hafif taşma yaparak düzenlenmiştir. Sağ cephede balkon yoktur, ancak cephedeki içeri çekilme bir bağlantı elemanı kullanılarak özelleştirilmiştir. Yapının cephe kurgusu yatay ve düşey dengesi gözetilerek oluşturulmuş, katlar arasındaki ayırıcı malzeme ve renk kullanımı ile vurgulanmıştır.

Yapıda kullanılan özenle seçilmiş malzemeler yapıyı önemli ve özgün kılmakta, yapının cephelerinde ve iç mekânlarında kullanılan taş malzemeler yapıda belirli noktalara vurgu yapmaktadır. Özellikle zemin katta giriş cephesinde yoğun olarak kullanılan taş kaplama yüzeyler ve apartman girişini tanımlayan aşıp yüzey yapının giriş cephesine verilen önemi göstermektedir. Girişi tanımlayan aşıp yüzey yapının içine doğru devam etmekte, böylelikle yapıdaki iç-dış ilişkisini güçlendirmektedir.

Tek bir prizmatik küleden oluşan yapıda merkezde yer alan çekirdek etrafında her biri farklı plan şemalarına sahip zemin katta iki, normal katlarda üç ve teras katta iki daire bulunmaktadır. Dairelere dikdörtgen bir antreden girilmekte, antre salon ile doğrudan ilişkilendirilmektedir. Bir dairede mutfak, ıslak hacimler ve odalar antre ile ilişkilenen bir koridora açılmaktadır. Benzer kurguya sahip diğer dairelerde mutfak antreye açılırken, odalar ve banyo antrenin devamında oluşan bir hole- günlük işler odasına bağlanmaktadır.

Yapı, cephe ve detay özellikleri nedeniyle dikkate alınması gereken bir yapıdır. Renk kullanımı, cepheler arasındaki süreklilik ve uyum, dolu-boş ilişkisi ve iç mekân kurgusu/elemanları göz önünde tutulduğunda çevre yapılar içindeki nitelikli örneklerden birisi olarak değerlendirilmektedir. Plan şemalarındaki farklılık ile elde edilen mekânsal zenginlik ve farklılaşmış cephe düzeni yapının tasarım kararlarının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca yapının tasarımının dönemin önemli mimarlarından birisi olan Yüksek Mimar Kadri Erkman tarafından yapılmış olması da yapıyı önemli kılmaktadır. Kadri Erkman'ın kullandığı çizim tekniği ve özgün detay çözümleri, yapının mimari projelerinin belge niteliğini ortaya koymakta ve yapının önemini arttırmaktadır.

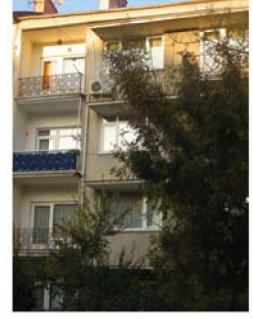
Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücüsü, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd. Doç. Dr. Umut Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Y.Yeşim Uysal ve Emine Çiğdem Asra'nın bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme, ve Koruma Ölçütleri Geliştirme adlı TÜBİTAK projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

ALEV APARTMANI

ÖĞR. GÖR. ELİF SELENAAYHAN KOÇYİĞİT/ BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: Alev Apartmanı
Eski işlevi: Konut
Yeni işlevi: Konut
Yapım yılı: 1965
Mimar: Yük. Mim. Kadri Erkman
Yaptırın Sahibi: Sadık Arda

Adres: Bahçelievler Mahallesi Taşkent Caddesi(Eski 1. Cadde) No: 35 Çankaya/Ankara
Ada: 2656
Parsel: 3

Yapı önemli bir konut bölgesi olan Anıttepe Mahallesinde yer almaktadır. Yapı Ankara'da birçok yapıya imza atmış olan inşaat mühendisi Şerafettin Şahistan tarafından 1958 yılında tasarlanmıştır. Yapı bir bodrum ve üstü dört kat olmak üzere toplam beş katlıdır. Yapının her katında yaklaşık 90 metrekare büyüklüğünde 2 oda, 1 yemek salonu, 1 oturma salonu ve banyo ve mutfaktan oluşan birer daire vardır. Yapının girişi yan cephe ve bodrum katından yapılmaktadır. Yapı zemin kotundan geri çekilerek, onu boşaltmış ve bodrum katının gün ışığından faydalanması sağlanmıştır.

Yapının en karakteristik elemanları Turgut Reis caddesine bakan ön cephesindeki balkonlardır. Bu balkonlar 1950'ler sonrası mimarlık ortamında sıklıkla görülen bir eğilimi tekrar eder. Bu eğilim düz prizmatik kütleli hareketlendirme eğilimi olarak özetlenebilir. Turgut Reis No 59'da prizmatik kütleli hareketlendirilmesi eğrisel ya da organik yüzeylerle değil, kırık ve açılı yüzeylerle elde edilir. Bu anlamda Google Architecture adıyla sınıflandırılan biçim diline gönderme yapar. Bu anlayış, Ankara'da kamusal ölçekte Ankara Oteli yapısında (giriş kanopisinde), ya da sivil mimari ölçeğinde Adnan Cankar tarafından tasarlanan Boylu Apartmanı, ya da Nejat Ersin tarafından tasarlanan Hava Meydanları Kooperatifi yapısında da görülebilir.

Turgut Reis No 59'un ön cephesinde her katta toplam 3 açıklık yer alır. Bu açıklıklardan bir tanesi geriye çekilerek önüne balkon yerleştirilmiştir. Yapının plan şemaları incelendiğinde geriye çekilen bu açıklığın yatak odasına ait olduğu görülmüştür. Binanın cephesindeki diğer iki açıklık dairelerin genel mekanlarıyla ilişkilidir. Açıklıklardan bir tanesi yemek salonu ile ilişki kurarken, diğeri oturma salonu ile ilişkilendirilir. Yapının genel mekan açıklıklarının üstünde yatayda giden ve gölgelik işlevi gören beton bir yüzey vardır. Bu yüzey daha sonra kırılarak, düşeyde aşağıya iner ve dairelerin zemin kotunda tekrar kırılarak balkon döşemesini oluşturur. Bu döşeme, gölgelik gibi iki açıklık boyunca gitmez ve yalnızla bir açıklıkla ilişkilendirilir. Ters "C" şeklindeki bu elemanın bir aygının diğerine göre kısa olması yapının cephesine önemli bir hareket katar. Bu hareket değişik çaplarıdaki daireler ferforje korkulukla daha da kuvvetlendirilir.

Yapının ön cephesinde, balkonlarda görülen bu hareket giriş mekanında da devam eder. Yapının giriş saçığı, ve "V" şeklindeki taşıyıcı tıpkı balkonlarda olduğu gibi kırık-açılı yüzeylerden yapılmıştır. Bu dil yapının giriş kapısında devam eder.

Yapıya girildiğinde çok küçük bir apartman holü bizi karşılar. Bu kat holünde katları birbirine bağlayan dairesele bir merdiven yer alır.

Metrekare olarak küçük kat hollerinden üst katlardaki dairelere girildiğinde içinde gömme bir vestiyer olan bir antre mekanı bizi karşılar. Bu mekan hem yemek salonu, hem oturma salonu hem de mutfak, lavabo gibi servis mekanlarıyla ilişkilendirilir. Antre mekanının bitiminde bizi yatak odaları ve bu mekanlara hizmet eden banyo mekanı vardır. Daha önce belirtildiği gibi, yatak odalarından bir tanesi ön cephe ile ilişki kurarken, diğer arka cephe ile ilişki kurar. Her iki odada da balkon vardır; ve odalarda o dönemin konut yapılarında sıkça görülen gömme dolaplar yapılmıştır.

Yapının mimari çizimleri son derece itina ile hazırlanmıştır ve en az yapı kadar önemlidir. Özellikle cephe çizimleri son derece iti bir anlatıma sahiptir.

Bu poster, Doç.Dr. Nuray Bayraktar'ın yürütücüsü, Doç.Dr. Bülent Batuman, Yrd.Doç.Dr. Umut Şumnu ve Tezcan Karakuş Candan'ın araştırmacı, Ece Akay, Elif Selena Ayhan, Yeşim Uysal ve Emine Çiğdem Asrav'ın bursiyer olarak görev aldığı Ankara'da 1930-1980 Yılları Arasında Sivil Mimari Kültür Mirası: Araştırma Belgeleme, ve Koruma Ölçütleri Geliştirme adlı Tübitak projesi kapsamında yapılan araştırmalar ve elde edilen veriler sonucunda hazırlanmıştır.

TURGUT REİS CADDESİ NO:59

YRD. DOÇ.DR UMUT ŞUMNU / BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ GÜZEL SANATLAR, TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ

Yapının Adı: Turgut Reis Caddesi No:59
Eski işlevi: Konut
Yeni işlevi: Konut
Yapım yılı: 1958
Mimar: İnş. Müh.Şerafettin Şahistan
Yaptıran Sahibi: Bilinmiyor

Adres: Mebusevleri Mahallesi Turgut Reis Caddesi No: 59 Çankaya/ Ankara
Ada: 5468
Parsel: 25